

30 ספטמבר 2021

50X50 - בספטמבר 2022 ימלאו 50 שנה למכון משואה. לקראת שנה היובל נחשוף מידי שבוע, במשך 50 שבועות, פריט נבחר מתוך אוספי ארכיון משואה

פריט מספר 3 - חיבורי ילדים ניצולי שואה שנכתבו לאחר גרוש מעפילי "אקסודוס"

בארכיון משואה אוסף, ובו 38 חיבורים שכתבו חניכי חברת הנוער "ניצוץ", מנוסעי אניית המעפילים "אקסודוס".

חברי קבוצת "ניצוץ" היו ילדים ניצולי שואה, שעם תום מלחמת העולם השנייה עשו דרכם, בהדרכת יצחק גנוז, בדרכי הבריחה הפתלתלות מפולין לצרפת. ב-11 ביולי 1947 הם עלו בנמל "סט" בצרפת על אניית המעפילים "אקסודוס" שעל סיפונה 4,554 מעפילים, מהם כאלף נערים וכ-600 ילדים. מעפילי "אקסודוס" לא הורשו להיכנס לתחומי הארץ והוחזרו בכוח למחנות העקורים בגרמניה.

במחנה "אקסודוס" באמזן, גרמניה, פתח יצחק גנוז כיתת לימוד עברית שבמסגרתה ביקש, בפברואר 1948, מחניכיו לכתוב חיבור על "יום משמעותי בחייהם".

עשרות החיבורים "דף מיומני" של קבוצת הילדים הניצולים, נשמרו לאורך שנים ע"י המחנך והסופר יצחק גנוז והופקדו על ידו בארכיון משואה.

החיבורים של הנערים שרבים מהם נותרו ללא משפחה, אפשרו להם לפרוק את חוויותיהם ומהווים חלון מרתק לעולמם של צעירים שהזוועות היו חוויות ילדותם.

אברהם זליכובסקי יליד ורשה כתב: "השנים היותר טובות בחיי אדם הן שנות נעורים, אבל אצל נער עברי שנולד בגלות – השנים האלה היו רק שנות צער ועוני".

שמואל איינהורן תאר את המסע ב"אקסודוס", ההתרגשות, קשיי המסע ומעל הכול את האכזבה הגדולה.

פריטים מקושרים:

פריט מספר 70005 - קבוצת "ניצוץ", מחנה העקורים באד רייכנהאל, גרמניה. 1946. בין המצולמים, שורה שניה מלמטה, חמישי מימין, יצחק גנוז.

